
RUKOVĚŤ PROVOZOVATELE KOGENERAČNÍ JEDNOTKY

Publikace je určena pro poradenskou činnost a je zpracována z dotací Státního programu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2008 – část A – Program EFEKT.

Vydal:
COGEN Czech
sdružení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla
www.cogen.cz

www.cogen.cz

COGEN Czech

Pořízení kogenerační jednotky je vážnou investicí, před níž je nutno dobře zvážit všechny ekonomické, technické a legislativní faktory, ovlivňující efektivitu provozu celého zařízení. Ekonomickou rentabilitu a technické podmínky instalace kogenerační jednotky projednávají s potenciálními provozovateli většinou dodavatelé technologie. S pořízením a provozem kogenerační jednotky je však také spojeno množství administrativních úkonů, které jsou upraveny řadou zákonů a vyhlášek. Pro usnadnění orientace v energetické legislativě vznikl tento prospekt, jenž předkládá výčet úkonů, které je při instalaci a provozování kogenerační jednotky nutno provést.

(Uvedené administrativní kroky jsou vztaženy k situaci v polovině roku 2008. Vývojem legislativy může dojít k jejich změnám).

COGEN Czech je sdružením právnických a fyzických osob, jejichž činnost souvisí s výrobou a provozem kogeneračních technologií, jejich projektováním, prodejem a poradenskou činností v oblasti kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET).

Základním programem sdružení je úspora primárních paliv při výrobě elektřiny, daná využitím tepla, které současně s výrobou elektřiny vzniká. Tento program je realizován zejména podporou vysoce účinné KVET, tlakem na vytváření příznivějších legislativních a ekonomických podmínek pro rozvoj kogenerace, zastupováním a prosazováním zájmů výrobců a uživatelů kogeneračních technologií a šířením informací o ekonomických a ekologických výhodách kogenerace.

Členy sdružení COGEN Czech jsou jak výrobci a provozovatelé kogeneračních technologií, tak projekční a poradenské společnosti, vzdělávací, výzkumné a vývojové instituce či jiné fyzické a právnické osoby, jejichž činnost nebo zájmy souvisí s problematikou rozvoje využití kombinované výroby elektřiny a tepla. Bližší informace o činnosti sdružení jsou na internetových stránkách www.cogen.cz.

COGEN Czech

sdružení pro kombinovanou výrobu
elektřiny a tepla

Připojení zdroje do sítě

U vašeho územně příslušného distributora elektřiny (např. EON, ČEZ, PRE) si musíte zažádat o připojení zdroje k distribuční soustavě. Společně s žádostí musíte také předložit projekt na zapojení kogenerační jednotky. Pokud bude vaši žádosti vyhověno, uzavřete s distributorem elektřiny smlouvu o připojení k distribuční soustavě. Náležitosti Smlouvy o připojení k distribuční soustavě definuje zákon č. 458/2000 Sb. a vyhláška Energetického regulačního úřadu č. 51/2006 Sb.

Stavební povolení

Kogenerační jednotku lze instalovat na základě stavebního povolení, které vydává stavební odbor příslušného obecního/městského úřadu. K žádosti o stavební povolení budete potřebovat projekt na instalaci KJ a na vyvedení el. výkonu (pokud budete chtít dodávat elektřinu do sítě). Na základě projektu získáte i stanoviska orgánů státní správy (hygiena, hasiči, životní prostředí) a správců sítí (ČEZ nebo E.ON, vodárny, plynárny, Telefonica O2). Podklady pro zpracování projektu Vám poskytne dodavatel kogenerační jednotky.

Kogenerační jednotky o tepelném výkonu 0,2 MW - 5 MW se považují za střední zdroje znečištění ovzduší a povolení k jejich stavbě a uvedení do provozu vydává odbor životního prostředí místně příslušného krajského úřadu na základě odborného posudku zpracovaného autorizovanou osobou (Toto povolení nenahrazuje stavební povolení!).

U kogeneračních jednotek větších výkonů umístěných v zástavbě je také nutno počítat s tím, že hygienické stanice mohou požadovat měření hluku.

Pro malé kogenerační jednotky umístěné v kotelnách, k nimž se nemusí zřizovat plynová přípojka (nemění se topné médium), nemění se odvod spalin a nedělají se žádné stavební úpravy není nutno vyřizovat stavební povolení ani ohlášení stavby.

Zkušební provoz / kolaudace

Na základě stavebního povolení můžete nainstalovat kogenerační jednotku. K jejímu spuštění však potřebujete požádat stavební odbor o povolení zkušebního provozu nebo o kolaudaci. Pro povolení kolaudace nebo zkušebního provozu potřebujete revize plynového zařízení revizi elektroinstalace a doklady o splnění všech podmínek stavebního povolení.

Licence

Pro výrobu elektřiny z kogenerace potřebujete mít vyřízenou licenci na výrobu elektřiny. Tuto licenci vydává Energetický regulační úřad. Žádost o vydání licence si můžete stáhnout z internetových stránek ERÚ: www.eru.cz.

K získání licence potřebujete:

- Souhlas se zkušebním provozem nebo rozhodnutí o kolaudaci
- Doložit vztah k majetku, tj. ke kogenerační jednotce (postačí faktura za kogenerační jednotku)
- Určit osobu odpovědnou za licenci (tato osoba musí splnit požadavky na kvalifikaci a praxi dle zákona č. 458/2000 Sb., novela 91/2005)
- Doložení revizní zprávy na plynové zařízení a elektroinstalaci.

Form A1: Žádost o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích pro fyzické osoby. Tato žádost musí být podána osobou, která má právo zastupovat žadatele, a musí být doplněna o všechny požadované dokumenty a poplatky.

Form A2: Žádost o udělení licence pro podnikání v energetických odvětvích pro právnické osoby. Tato žádost musí být podána osobou, která má právo zastupovat žadatele, a musí být doplněna o všechny požadované dokumenty a poplatky.

Rozhodnutí o udělení licence. Toto rozhodnutí je vydáno Energetickým regulačním úřadem (ERÚ) a stanovuje podmínky pro udělení licence na výrobu elektřiny z kogenerace. Rozhodnutí obsahuje všechny potřebné údaje a je podepsáno příslušným úředním zástupcem ERÚ.

Osvědčení o původu elektřiny a tepla

Tímto osvědčením prokazujete, že zdrojem energie je kombinovaná výroba elektřiny a tepla. Osvědčení vydává Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. Žádost o osvědčení si můžete stáhnout z internetových stránek MPO (www.mpo.cz → Energetika a suroviny → Energetická legislativa → Právní předpisy v elektroenergetice a teplárenství → Přílohy ke stažení). Osvědčení o původu elektřiny po vás bude požadovat distributor elektřiny, aby vám mohl vyplácet příspěvek na elektřinu vyrobenou v procesu kogenerace.

Formulář žádosti o vydání osvědčení o původu elektřiny a kombinované výroby elektřiny a tepla. Obsahuje údaje o žadateli, jehož jméno je vyplněno jako 'MPO, PRAHA', a o výrobě elektřiny a tepla. Žadatel je uveden jako 'MPO, PRAHA'. Formulář obsahuje také údaje o výrobě elektřiny a tepla, včetně množství vyrobené elektřiny a tepla. Formulář je vyplněný a obsahuje všechny potřebné údaje.

Registrace u operátora trhu s elektřinou

Jako výrobce elektřiny se musíte zaregistrovat u Operátora trhu s elektřinou, abyste se stali registrovaným účastníkem trhu (RÚT). K registraci budete potřebovat číslo přidělené licence a vyplněný formulář typu A, který si můžete stáhnout na internetových stránkách Operátora trhu s elektřinou (www.ote-cr.cz → Účastníci trhu → Registrace a smlouvy)

Formulář žádosti o registraci účastníka trhu (RÚT). Obsahuje údaje o žadateli, jehož jméno je vyplněno jako 'OTE, PRAHA', a o registraci. Žadatel je uveden jako 'OTE, PRAHA'. Formulář obsahuje také údaje o registraci, včetně jména žadatele a adresy. Formulář je vyplněný a obsahuje všechny potřebné údaje.

Instalace elektroměru

Pro měření množství vyrobené elektřiny musíte mít nainstalován elektroměr, který odpovídá vyhlášce č. 326/2005, a to i v případě, že budete vyrábět elektřinu jen pro svou vlastní potřebu.

Smlouva na výkup silové elektřiny

Tuto smlouvu uzavíráte, pokud vyrobíte více elektrické energie, než využijete pro potřebu vašeho objektu. Pro prodej přebytečné energie do sítě musíte uzavřít smlouvu s organizací, která obchoduje s elektrickou energií (např. EON, ČEZ, PRE a další).

Smlouva na úhradu příspěvku

- Právo na příspěvek za elektřinu z KVET (kombinované výroby elektřiny a tepla) má vysoce účinná kogenerace podle zákona 458/2000 Sb..
- Příspěvek se vztahuje i na elektřinu nedodanou do sítě, tedy spotřebovanou přímo výrobcem
- Kogenerace musí plnit kritéria vysoce účinné kogenerace podle vyhlášky MPO č. 439/2005, která byla novelizována vyhláškou č. 110/2008.
- Pokud provozovatel splňuje všechna kritéria, má právo na příspěvek za elektřinu z vysoce účinné KVET dle cenového rozhodnutí ERÚ.

Výkaznictví

Provozovatel kogenerační jednotky je povinen podle velikosti výroby vést tyto měsíční, čtvrtletní či roční výkazy:

- Měsíční výkaz o výrobě elektřiny ze zdrojů KVET (vzor výkazu ve vyhlášce MPO 439/2005 Sb.)
- Výkazy o výrobě elektřiny pro Energetický regulační úřad (www.eru.cz → elektroenergetika → statistika, formuláře 1-12, 2-12, příp. 11-Nb)
- Výkaz o spotřebě a výrobě energie pro Ministerstvo průmyslu a obchodu (www.mpo.cz → ministr a ministerstvo → resortní statistická zjišťování, formuláře Eng(MPO) 2-12, Eng(MPO) 5-01, příp. Eng(MPO) 4-01)
- Výkaz pro Český statistický úřad (www.czso.cz → sběr dat a výkazy, výkazy EP 5-01, EP 10-01)

Kontrola

Všichni výrobci elektřiny z KVET musí dodržovat platnou legislativu. Kontrolu dodržování provádí Státní energetická inspekce. V případě nedodržení legislativy hrozí pokuta za bezdůvodné obohacení.

Souhrn zákonů a vyhlášek

Energetický zákon 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů

Zákon o hospodaření energií 406/2006 Sb.

Vyhláška 439/2005 Sb., kterou se stanovují podrobnosti způsobu určení množství elektřiny z kombinované výroby elektřiny a tepla a určení množství elektřiny z druhotných energetických zdrojů

Vyhláška 110/2008 Sb., kterou se mění vyhláška 439/2005 Sb. Platnost od 1.7.2008

Vyhláška 150/2001 Sb. MPO, kterou se stanoví minimální účinnost užití energie při výrobě elektřiny a tepelné energie

Vyhláška 150/2007 Sb. o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen

Vyhláška 51/2006 Sb. o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

Vyhláška 326/2005 Sb., kterou se stanoví podrobnosti měření elektřiny a předávání technických údajů

